

*Erectiestoornis:
Antwoorden voor mannen*

Weten wat de behandelopties zijn
en wat ze inhouden

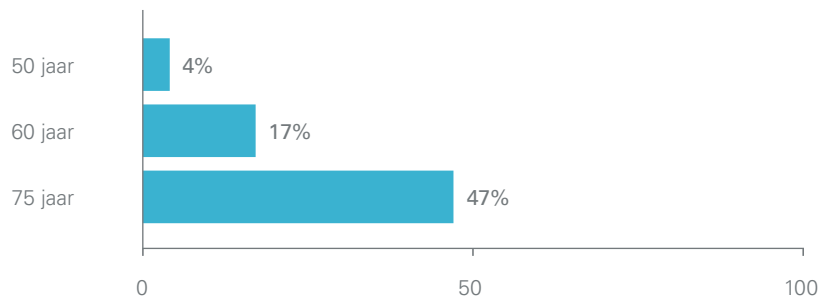
Wat is een erectiestoornis (ook wel erectiele disfunctie of ED)?

Onder ED wordt verstaan het aanhoudend niet kunnen krijgen of in stand houden van een erectie die stijf genoeg is om geslachtsgemeenschap te hebben.¹

Hoe vaak komt ED voor?

ED is een veel voorkomend probleem en het is goed om te weten dat u niet de enige bent.

Specificatie van leeftijden van mannen die helemaal geen erectie kunnen krijgen¹

Waardoor wordt ED veroorzaakt?^{1,3}

Er kan niet één oorzaak voor ED worden aangewezen. Er zijn daadwerkelijke fysieke en psychologische redenen voor ED.

Enkele vaak voorkomende oorzaken zijn:

- Diabetes
- Hart- en vaatklachten (hoge bloeddruk, hartziekte)
- Behandeling prostaatkanker
- Operatie (prostaat, blaas, karteldarm, rectaal)
- Medicatie (bloeddruk, antidepressiva)
- Levensstijl (roken, excessief drinken, obesitas, te weinig beweging)
- Letsel aan de ruggengraat
- Hormonale problemen

ED is niet alleen een medisch probleem; het kan een ingrijpende invloed hebben op relaties.⁴

Hoe beïnvloedde ED uw relatie?

“De intimiteit die we vroeger hadden was verdwenen. Plotseling leek het alsof we helemaal van elkaar verwijderd waren. We hadden geen binding meer.”

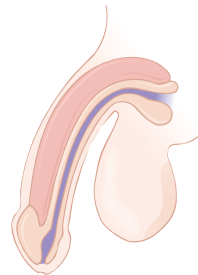
-Tom

Om meer inzicht te krijgen in ED, is het belangrijk om te begrijpen hoe de penis normaal werkt. Het erectieproces kent de volgende 5 fasen:

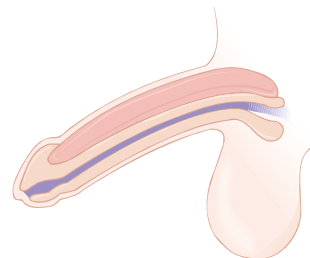
1. Vulling

Bij psychologische en seksuele stimulatie zorgen neurotransmitters ervoor dat de gladde spieren in de penis verslappen, waardoor er meer bloed naar de zwellichamen (de 2 kamers in de schacht van de penis) stroomt.

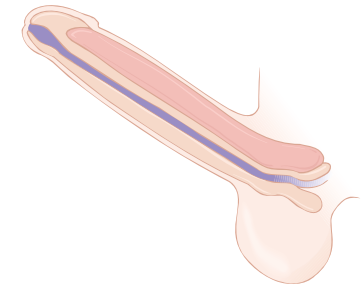
2. Gedeeltelijke erectie

De aders in de penis zwellen op om de toegenomen bloedstroom op te vangen die nodig is om de penis langer en dikker te maken.

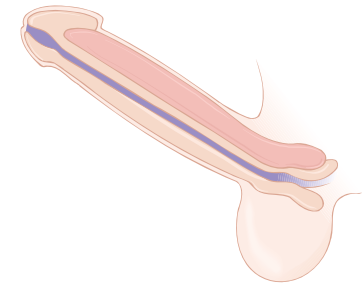
3. Volledige erectie

Het toegenomen volume bloed in de penis kan niet wegstromen, waardoor de penis tot een volledige erectie komt.

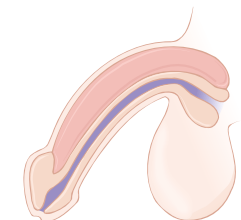
4. Stijve erectie

Maximale stijfheid wordt bereikt. Het uiteinde van de penis en de penis zelf worden vergroot totdat de vaten in de penis krachtig worden samengedrukt. Hierdoor hoopt zich meer bloed op in de penis en wordt maximale stijfheid in stand gehouden.

5. Terugkeer naar slappe toestand

Door spiersamentrekkingen stroomt er meer bloed uit de penis, waardoor de lengte en omtrek van de penis afnemen totdat de penis slap is.

Het goede nieuws is dat er behandelingen bestaan voor ED. Voor sommige mannen werkt orale medicatie niet, dus het is belangrijk te weten wat de mogelijkheden zijn.⁵⁻⁷ Uw arts zal de voor u geschikte opties met u bespreken, samen met de mogelijke risico's en voordelen.

Orale medicatie

Er bestaan enkele, op recept verkrijgbare geneesmiddelen, die de bloedstroom naar de penis kunnen verbeteren. In combinatie met seksuele stimulering kan dit tot een erectie leiden.

Vacuümpomp

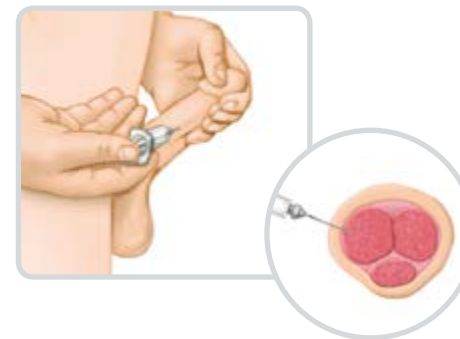
Een plastic cilinder wordt over de penis geschoven, waarna met een pomp (hetzij een handpomp hetzij een op batterijen) onderdruk in de cilinder wordt gecreëerd, zodat bloed naar de penis wordt gezogen om een erectie te laten ontstaan.

Een elastische band wordt om de stam van de penis geplaatst om de erectie in te stand te houden.

Intra-urethrale zetpillen

In de urethra wordt een applicator die een klein bolletje bevat ingebracht, waarbij het bolletje wordt losgelaten. Het bolletje lost op en vergroot de bloedstroom naar de penis, waardoor een erectie ontstaat.

Injecties

Bij behandeling met injectie wordt medicatie met een naald rechtstreeks in de penis geïnjecteerd. De medicatie laat bloed in de penis stromen, waardoor een erectie ontstaat.

Penisimplantaten

Hierbij wordt een apparaatje in de penis geïmplant, waardoor mannen met ED een erectie kunnen krijgen. Dit apparaatje wordt in zijn geheel in het lichaam ingebracht. Om een erectie te krijgen, moet het pompje in het scrotum even worden samengeknepen.

Wat is een penisimplantaat?

Een penisimplantaat is een medisch apparaatje dat in het lichaam van de man wordt geïmplanteerd. De ingreep vindt normaal gesproken poliklinisch plaats.¹⁴

Penisimplantaten worden al ruim 40 jaar gebruikt⁹ en hebben al meer dan 300.000 mannen weer aan een actief en bevredigend seksleven geholpen.⁹ Implantaten zijn een optie voor mannen die zonder succes andere behandelingen hebben geprobeerd. Uit veel onderzoeken blijkt dat de meeste patiënten en hun partners zeer tevreden zijn over de resultaten.¹⁰

Het vinden van een mogelijke behandeling kan het leven van veel mannen en hun partners veranderen. De keuze van het voor u meest geschikte penisimplantaat is een zeer persoonlijke beslissing. Aangezien elke type implantaat unieke eigenschappen kent, is het raadzaam de risico's en voordelen van elk met uw arts te bespreken zodat u beter een keuze kunt maken.

Eigenschappen penisimplantaat:

- Volledig in het lichaam ingebracht¹⁰
- Biedt mogelijk een duurzame behandeloptie voor ED¹⁵
- Na activering kunt u de erectie zo lang u wilt in stand houden¹⁵
- Spontaan – seks hebben wanneer u zin krijgt¹⁵
- Heeft normaal gesproken geen invloed op de ejaculatie of het orgasme¹⁵
- Voelt natuurlijk aan tijdens geslachtsgemeenschap¹⁵

Risico's van penisimplantaat¹⁰:

- Natuurlijke of spontane erecties en andere mogelijke ingrepen zijn niet meer mogelijk.
- Bij een infectie moet het implantaat misschien worden verwijderd.
- Kan leiden tot verkorting of kromming van dan wel littekenvorming op de penis.
- Pijn (meestal in verband met het genezingsproces).
- Het implantaat kan een mechanisch mankement vertonen.

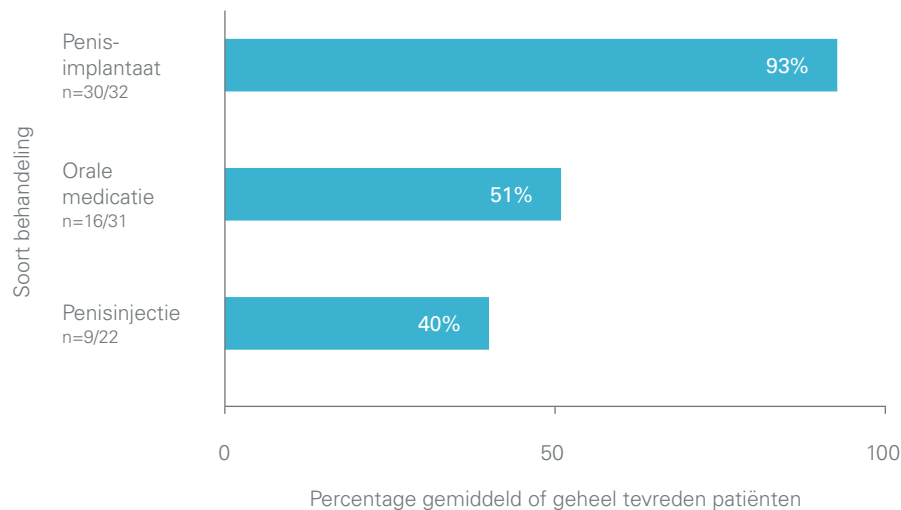

ED kan intimiteit beperken, uw eigenwaarde verminderen, en invloed hebben op uw belangrijkste relaties.⁴

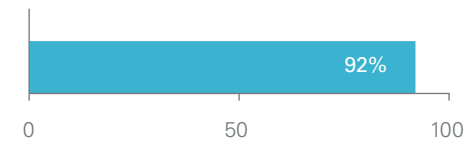
Uit veel onderzoeken blijkt dat een penisimplantaat een door zo veel stellen gewenst bevredigend resultaat kan bieden. Raadpleeg uw arts om te bepalen welk type implantaat het meest geschikt is voor uw klacht en levensstijl.

In één onderzoek met 106 ED-patiënten kregen 32 een penisimplantaat. Van deze patiënten was 93% tevreden met hun implantaat.¹¹

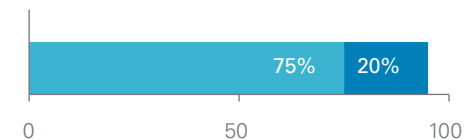
Algehele tevredenheid van patiënten met ED-behandelingen¹¹

Patiënten vragen zich vaak af of hun seksuele activiteit hetzelfde zal zijn en of ze dezelfde orgasmes en hetzelfde gevoel zullen kunnen beleven. In één

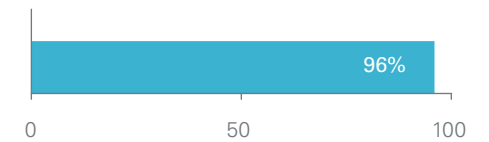

92% van de patiënten gaf aan seksuele activiteit met het implantaat uitstekend of prettig te vinden

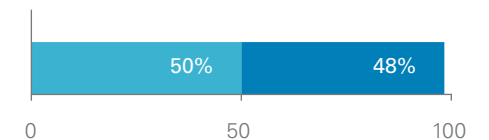

75% van de patiënten meldde geen verandering in hun orgasme, en **20% meldde** betere orgasmes na de ingreep

onderzoek met 200 patiënten en 120 partners waren zowel mannen als hun partners tevreden over het penisimplantaat AMS 700^{TM12}:

96% van hun partners gaf aan seksuele activiteit met het implantaat uitstekend of prettig te vinden

50% van de patiënten omschreef hun erectie als voldoende, en **48% meldde** uitstekende erecties na de ingreep

Penisprothese AMS 700™ – Driedelig opblaasbaar penisimplantaat

Het driedelige met vloeistof gevulde, opblaasbare penisimplantaat bestaat uit twee cilinders die in de penis worden geïmplanteerd, een pompje dat in het scrotum wordt geïmplanteerd, en een reservoir dat in de onderbuik wordt geplaatst.

Om een erectie te krijgen moet het pompje enkele keren worden ingeknepen. Wanneer de vloeistof naar de penis wordt gepompt, ontstaat een erectie die geschikt is om gemeenschap mee te hebben. Zodra u en uw partner bevredigd zijn, kunt u het apparaatje laten leeglopen door op de deactiveerknop op de pomp te drukken.

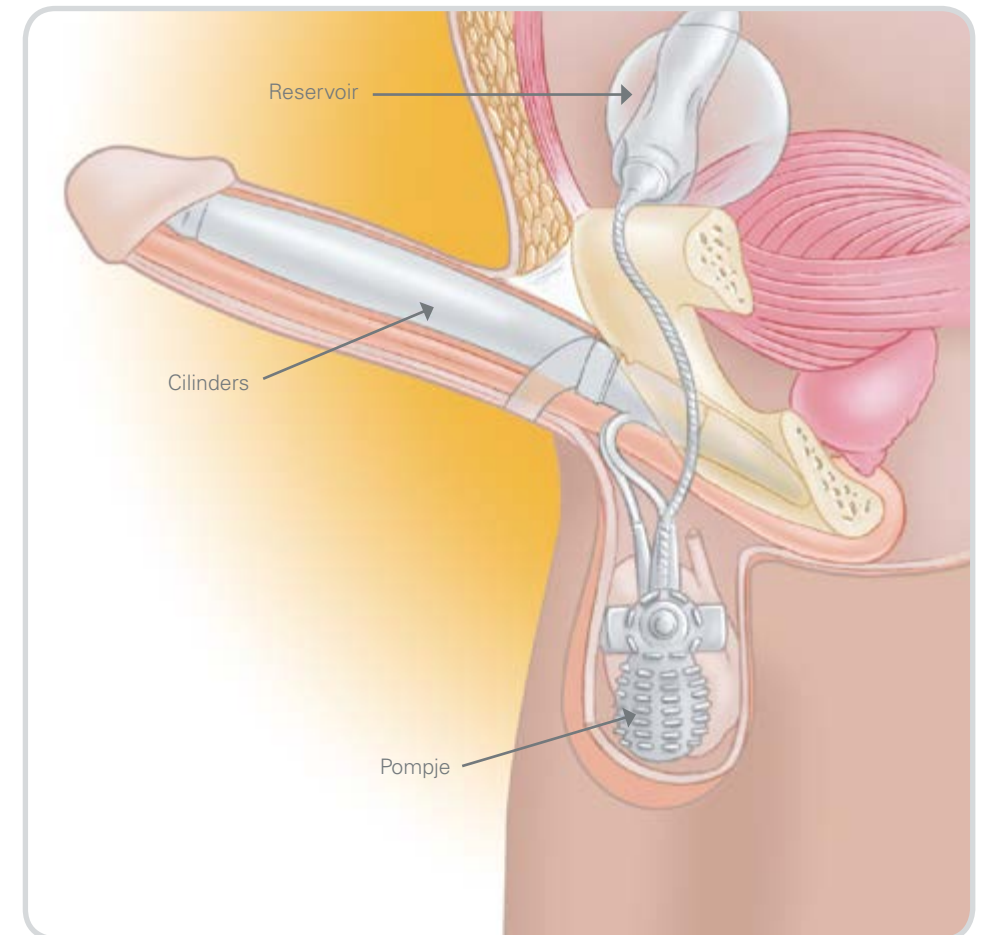
Het driedelige penisimplantaat wordt in zijn geheel in het lichaam geplaatst en heeft tot doel een natuurlijke erectie te bewerkstelligen.

Een andere eigenschap van het driedelige penisimplantaat is dat het de omtrek (alle cilinders van AMS 700™) en lengte (cilinders van AMS 700 LGX™) van de penis vergroot.

Aanvullende implantaatopties

AMS biedt nog 2 andere types penisimplantaten: de tweedelige opblaasbare penisprothese Ambicor™ en de enkelvoudige verbergbare (buigbare) penisprothese Spectra™. Overleg met uw arts welk implantaat het meest geschikt voor u is.

Penisprothese AMS 700™

Ingrep

De implantatieprocedure wordt normaal gesproken poliklinisch uitgevoerd. Patiënten melden zich doorgaans 's ochtends en worden binnen 24 uur weer ontslagen. Tijdens de ingreep wordt de patiënt verdoofd. Uw arts kan u meer vertellen over de ingreep.

Genezing

U kunt pijn en ongemak voelen op de plek van de ingreep. Meestal kunt u na enkele dagen weer normale lichte activiteiten ondernemen. Volledige genezing waarna u uw hulpmiddel kunt gaan gebruiken, duurt meestal ongeveer 6 weken.

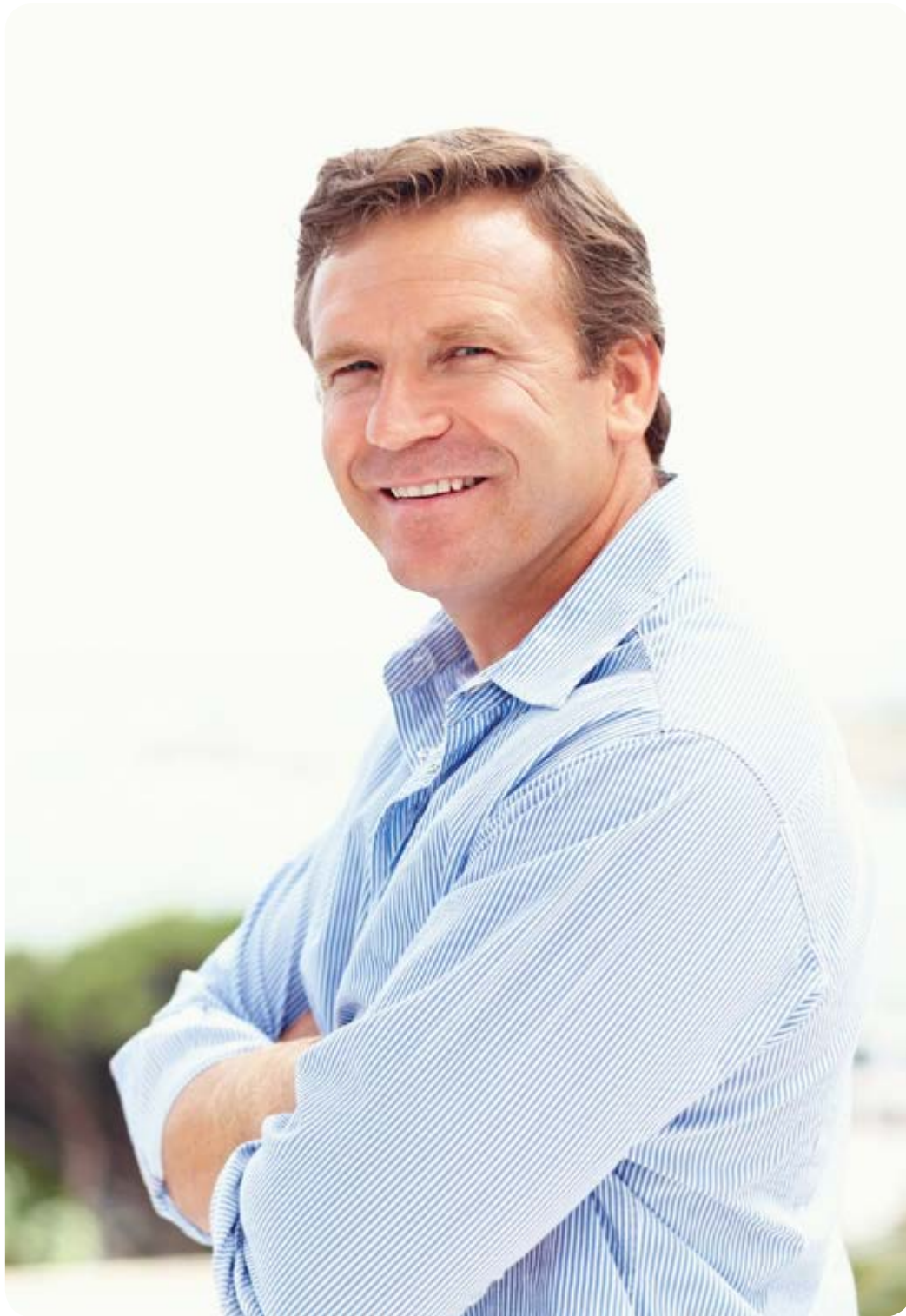
Inventarisatie Seksuele Gezondheid Mannen³

Deze vragenlijst wordt vaak gebruikt om artsen te helpen de ernst van de erectiestoornis (ook erectiele disfunctie of ED) bij patiënten te bepalen.

Bespreek uw antwoorden vandaag met uw arts.

Maak na het invullen van de vragenlijst een lijst met uw vragen en zorgen. Knip de ingevulde vragenlijst uit en stuur hem terug naar de uroloog voor een diepgaander gesprek over de mogelijke vervolgstappen.

Het afgelopen halfjaar

1. Hoe hoog waren uw verwachtingen dat u een erectie kon krijgen en handhaven?

	Heel laag	Laag	Gemiddeld	Hoog	Heel hoog	
	0	1	2	3	4	5

2. Als u een erectie had met seksuele stimulering, hoe vaak was uw erectie dan hard genoeg om uw partner te kunnen penetreren

Geen seksuele activiteit	(Bijna) nooit	Een paar keer (Veel minder dan de helft van de tijd)	Soms (Ongeveer de helft van de tijd)	Meestal (Veel vaker dan de helft van de tijd)	(Vrijwel) elke keer
0	1	2	3	4	5

3. Hoe vaak was u tijdens de geslachts-gemeenschap in staat uw erectie na het penetreren van uw partner in stand te houden?

Geen geslachts-gemeenschap gehad	(Bijna) nooit	Een paar keer (Veel minder dan de helft van de tijd)	Soms (Ongeveer de helft van de tijd)	Meestal (Veel vaker dan de helft van de tijd)	(Vrijwel) elke keer
0	1	2	3	4	5

4. Hoe moeilijk was het tijdens de gemeenschap om tot het eind een erectie te houden?

Geen geslachts-gemeenschap gehad	Extreem moeilijk	Heel moeilijk	Moeilijk	Een beetje moeilijk	Niet moeilijk
0	1	2	3	4	5

5. Als u geslachts-gemeenschap had, hoe vaak was het dan bevredigend voor u?

Geen geslachts-gemeenschap gehad	(Bijna) nooit	Een paar keer (Veel minder dan de helft van de tijd)	Soms (Ongeveer de helft van de tijd)	Meestal (Veel vaker dan de helft van de tijd)	(Vrijwel) elke keer
0	1	2	3	4	5

Tel de cijfers voor de antwoorden op vraag 1-5 bij elkaar op. Totaal:

In de Inventarisatie Seksuele Gezondheid Mannen wordt de ernst van ED als volgt geclassificeerd:

1-7 Ernstige ED   **8-11** Gemiddelde ED   **12-16** Lichte tot gemiddelde ED   **17-21** Lichte ED

Hier afknippen en arts teruggeven

Korte samenvatting penisprothese Ambicor™

De penisprothese AMS Ambicor™ is bedoeld voor gebruik bij de behandeling van chronische, organische erectiestoornis bij mannen (impotentie). Deze protheses zijn gecontraïndiceerd voor patiënten met een actieve urogenitale infectie of een huidinfectie in het gebied van de ingreep. Door implantatie zijn latente natuurlijke of spontane erecties en andere mogelijke ingrepen niet meer mogelijk. Mannen met diabetes, letsel aan de ruggengraat of open wonden hebben mogelijk een verhoogde kans op infectie. Als het product niet wordt gecontroleerd op en behandeld voor slijtage, kan infectie of verlies van weefsel optreden. Implantatie kan leiden tot verkorting of verkromming van of littekenvorming op de penis. Mogelijke bijwerkingen zijn onder andere urogenitale pijn (meestal in verband met genezing), ontevredenheid van de patiënt, mechanische storing, automatisch opblazen, kromming van of veranderd gevoel in de penis, urogenitaal hematoom, urogenitaal oedeem en infectie.

Lees voor het gebruik van deze medische hulpmiddelen nogmaals de Gebruiksaanwijzing voor een volledige lijst indicaties, contra-indicaties, waarschuwingen, voorzorgsmaatregelen en mogelijke bijwerkingen.

Korte samenvatting verbergbare penisprothese Spectra™

De verbergbare penisprothese AMS Spectra™ is een steriel, niet-pyrogeen, eenmalig in te brengen implantaat dat bedoeld is voor gebruik bij de behandeling van chronische, organische erectiestoornis (impotentie) bij mannen die in aanmerking komen voor een implantatie-ingreep. Deze protheses zijn gecontraïndiceerd voor patiënten met een actieve urogenitale infectie of een huidinfectie in het gebied van de ingreep; patiënten met een gemeten proximale corpuslengte die minder is dan het proximale harde deel van de Spectra-cilinders of met een totale intracorporele lengte die buiten het bereik van 12 cm - 27,5 cm valt; patiënten die herhaaldelijk endoscopie moeten ondergaan; of patiënten

met aangetast weefsel die als gevolg daarvan geen constante druk kunnen verdragen. Door implantatie zijn latente natuurlijk of spontane erecties en andere mogelijke ingrepen niet meer mogelijk. Mannen met diabetes, letsel aan de ruggengraat of open wonden hebben mogelijk een verhoogde kans op infectie. Als het product niet wordt gecontroleerd op en behandeld voor slijtage, kan infectie of verlies van weefsel optreden. Implantatie kan leiden tot verkorting of verkromming van of littekenvorming op de penis. Mogelijke bijwerkingen zijn onder andere: infectie, erosie, migratie, uitdrijving, mechanische storing, ontevredenheid van de patiënt, ongewenste reactie van het weefsel, allergische reactie, pijn, urinaire obstructie, zwerven van siliconendeeltjes.

Lees voor het gebruik van deze medische hulpmiddelen nogmaals de Gebruiksaanwijzing voor een volledige lijst indicaties, contra-indicaties, waarschuwingen, voorzorgsmaatregelen en mogelijke bijwerkingen.

Ervaringen van patiënten

De verhalen in deze brochure vertellen de ervaringen van mensen die een AMS-behandeling ondergaan in verband met erectiestoornis. AMS heeft deze mensen gevraagd eerlijk hun ervaringen te delen. Hou er bij het lezen rekening mee dat de ervaringen specifiek voor deze mensen gelden. Zoals bij elke medische behandeling is geen enkele reactie hetzelfde - resultaten kunnen afwijken.

Het is heel goed dat u met behulp van deze brochure begonnen bent antwoorden te vinden op uw vragen. En dan nu...

Raadpleeg uw arts

Uw arts kan u de informatie geven die u nodig heeft om de volgende stap met vertrouwen te nemen.

Referenties

1. Erectile dysfunction. http://kidney.niddk.nih.gov/KUDiseases/pubs/ED/ErectileDysfunction_508.pdf. National Kidney and Urologic Diseases Information Clearinghouse Web site. Gedownload op 21-1-2013.
2. Selvin E, Burnett A, Platz E. Prevalence and risk factors for erectile dysfunction in the U.S. *Am J Med.* 2007;(120):151-157.
3. Erectile dysfunction (ED). www.auanet.org/content/education-and-meetings/med-stu-curriculum/ed.pdf. American Urological Association Web site. Gedownload op 21-1-2013.
4. DiMeo PJ. Psychosocial and relationship issues in men with erectile dysfunction. *Urol Nurs.* 2006;26(6):442-453.
5. Viagra® Prescribing Information, Pfizer Inc. Herzien januari 2010.
6. Cialis® Prescribing Information, Lilly USA, LLC. Herzien oktober 2011.
7. Levitra® Prescribing Information, Bayer HealthCare Pharmaceuticals. Herzien november 2011.
8. Scott FB, Bradley WE, Timm GW. Management of erectile impotence: use of implantable inflatable prosthesis. *Urology.* 1973;2(1):80-82.
9. Penile prosthesis. <http://www.essm.org/society/esham/malesd/oraltreatments/penileprosthesis.html>. European Society for Sexual Medicine (ESSM) Web site. Gedownload op January 1, 2013.
10. AMS 700™ Patient Manual. Information and Instructions for Patients Considering an Inflatable Penile Prosthesis. American Medical Systems. 2012.
11. Rajpurkar A, Dhabuwala C. Comparison of satisfaction rates and erectile function. *J Urol.* 2003;170:159-163.
12. Montorsi F, Rigatti P, Carmignani G, et al. AMS three-piece inflatable implants for erectile dysfunction: a long-term multi-institution study in 200 consecutive patients. *Eur Urol.* 2000;37:50-55.
13. Dymedex Consulting. Assessment of the market potential for Penile Prosthetic Implants (PPI). November 2010.
14. AMS 700™ Penile Prosthesis Operating Room Manual. American Medical Systems. 2012.
15. AMS 700™ Penile Prosthesis Product Line Instructions for Use. American Medical Systems. 2012.

**Boston
Scientific**
Advancing science for life™

Alle genoemde handelsmerken zijn het eigendom van hun respectieve eigenaars. LET OP: de wet beperkt dat deze apparaten uitsluitend worden verkocht aan of in opdracht van een arts. Indicaties, contra-indicaties, waarschuwingen en instructies voor het gebruik zijn te vinden in de product labeling welke met elk apparaat wordt geleverd. Informatie voor gebruik uitsluitend in landen met door gezondheidsautoriteiten geldende product registraties.

UROPH-413712-AA JULI2016. Geproduceerd door Gosling.

www.bostonscientific.eu

© 2016 Boston Scientific Corporation
of haar dochterondernemingen.
Alle rechten voorbehouden.
DINURO2230NLA